ULTIMA NAVETA

(din volumul Vântul schimbării, — The Winds of Change, 1988)

— Presupun că odată şi-odată trebuia să se termine! a oftat Virginia Ratner.

Apoi a privit îndurerată pe fereastră, către marea ce sclipea în lumina soarelui, adăugând:

— Cel puţin, avem vreme frumoasă pentru ultima cursă, deşi o furtună cu lapoviţă s-ar fi potrivit mai bine stării mele de spirit.

Robert Gill, ofiţer superior al Agenţiei Spaţiale Terestre, s-a întors spre ea cu o expresie lipsită de orice urmă de bunăvoinţă.

— Te rog, nu te smiorcăi! Chiar tu ai spus că odată şi-odată trebuia să se termine.

— Dar de ce să fiu *eu* pilotul ultimei curse?

— Pentru că eşti cel mai bun pilot al nostru şi pentru că vrem ca totul să meargă strună. De ce mi s-a încredinţat *mie* lichidarea Agenţiei? Ca să avem un final fericit.

— *Fericit?* a exclamat Virginia, cu ochii ţintă la încărcătura uriaşă de marfă şi la şirul interminabil de pasageri — nimic din ceea ce vedea nu avea să se mai repete.

Pilotase navete vreme de douăzeci de ani, fiind conştientă în permanenţă că avea să vină şi un sfârşit. Ar fi fost de aşteptat ca asemenea gânduri s-o îmbătrânească, dar Virginiei nu-i apăruse nici un fir alb în păr şi nici un rid pe faţă. Cine ştie, poate că aceasta era consecinţa unei vieţi trăite în continuă fluctuaţie gravitaţională...

Acum, femeia era într-o dispoziţie rebelă.

— Mi s-ar părea un gest de o ironie dramatică, a continuat ea, sau, mă rog, de dreptate dramatică dacă naveta ar sări în aer la decolare... Un protest al bătrânului Pământ...

Gill a clătinat din cap a reproş.

— Ar trebui să-ţi fac raport pentru ce-ai zis acum. Presupun, însă, că e doar o criză acută de nostalgie.

— N-ai decât să-mi faci raport! O să mă treacă în categoria periculoşilor instabili şi n-o să mai am voie să pilotez. Pot să mă aşez alături de cei şase sute şaisprezece pasageri şi voi fi al şase sute şaptesprezecelea. Naveta va fi pilotată de altcineva, care va intra în istorie drept...

— N-am de gând să-ţi fac raport! a întrerupt-o Gill. Şi n-o să se întâmple nimic. În zilele noastre, decolările nu mai sunt periculoase.

— Nu-i chiar aşa! I-a contrazis Virginia posomorâtă. Ştii cazul lui *Enterprise 60...*

— Acum faci pe buletinul de ştiri? Asta s-a întâmplat în urmă cu o sută şaizeci de ani, şi de atunci n-a mai avut loc nici un accident. De când avem echipamentul antigravitaţional, nici măcar nu ne mai putem plânge că e prea mult zgomot. Zilele de care vorbeşti ţin de domeniul istoriei. Cred că mai bine te-ai duce pe puntea de observaţie. Au mai rămas doar treizeci de minute până la decolare.

— Ei şi? Nu mai lipseşte decât să-mi explici că decolarea e complet automatizată şi că nu-i nevoie de prezenţa mea...

— Asta o ştii şi singură, fără să ţi-o spun eu. Totuşi, prezenţa ta pe punte ţine de regulament şi de tradiţie.

— Mi se pare că acum tu eşti nostalgic. Ţi-e dor de timpul când pilotul avea într-adevăr un rol important şi nu devenea celebru doar pentru simplul fapt de a fi prezidat lichidarea unui capitol măreţ al istoriei noastre. Dar mă duc..., a adăugat Virginia şi i-a întors spatele superiorului său, deplasându-se spre tunelul central de parcă ar fi fost un fulg purtat de curenţii dimineţii.

Îşi amintea de zilele agitate din trecut, când echipamentul antigravitaţional era încă în faza de experiment şi aveau nevoie de instalaţii de decolare mai mari decât naveta în sine. Pe atunci, dezlipirea de Pământ te scutura bine, şi uneori nici nu reuşea. De aceea, mulţi muncitori spaţiali preferau lifturile demodate, acum scoase din uz.

Între timp, sistemul antigravitaţional fusese miniaturizat, până când fiecare navă ajunsese să aibă propria ei instalaţie. Aceasta nu dădea niciodată greş şi era folosită atunci când se transportau pasageri — care aveau încredere oarbă în respectivul procedeu -sau marfă ce putea fi deplasată în interiorul calei cu ajutorul unor dispozitive cu jeturi de aer, fără

fricţiune, şi al levitaţiei magnetice, de către nişte tehnicieni care ştiau să manevreze obiecte voluminoase fără greutate, dar nu lipsite de inerţie.

Niciodată nu existase vreun vehicul construit de oameni care să fi fost atât de impresionant, atât de complex, atât de computerizat ca navetele spaţiale, pentru că nici un alt vehicul nu trebuise să se lupte cu gravitaţia Pământului. Desigur, odinioară, fuseseră navele primitive, care nu aveau sisteme antigravitaţionale şi care depindeau de rachete chimice pentru a-şi procura fiecare fărâmă de energie. Numai că acelea puteau fi asemuite cu dinozaurii din vremurile preistorice!

Cât despre navele care se deplasau numai în spaţiu, făcând legătura între o aşezare spaţială şi o staţie energetică sau intre o fabrică şi o instalaţie pentru producerea mâncării — fie ele şi de pe Lună -, acestea nu puteau fi luate în considerare. Gravitaţia pe care ele o aveau de învins era nulă sau foarte scăzută, aşa că erau nişte obiecte simple, aproape fragile.

Acum, Virginia se afla în cabina pilotului, privind instrumentele de măsură computerizate, care-o informau cu precizie despre funcţionarea fiecărui aparat de la bord, despre localizarea geamantanelor, a pasagerilor şi despre numărul acestora. (Totul trebuia verificat cu grijă. Era de neconceput să omită ceva!)

De acolo, avea o panoramă de trei sute şaizeci de grade asupra zonei unde staţiona nava. S-a surprins privind-o gânditoare. De aici, în zilele eroice de demult, omul pornise curajos în spaţiu. De aici, rasa umană fusese azvârlită în imensitatea cerului pentru a construi primele structuri spaţiale: staţii de producere a energiei, care funcţionau târâş-grăpiş, fabrici care aveau mereu nevoie de reparaţii, aşezări spaţiale în care de-abia dacă puteau fi adăpostiţi zece mii de oameni.

Acum, însă, uriaşul, complexul centru tehnologic dispăruse. Încetul cu încetul, fusese demontat, până când nu mai rămăsese decât platforma de decolare a ultimei navete. Această instalaţie urma să fie părăsită acolo, iar o dată cu trecerea anilor, ea avea să ruginească şi să se descompună, ca un trist monument al gloriei de odinioară.

Oare cum fusese posibil ca pământenii să-şi uite atât de uşor trecutul? Împrejurul navetei se întindeau marea şi uscatul, în întregime pustii. Nu se mai zărea nici urmă de civilizaţie umană,

nici ţipenie de om care să le străbată. Nu mai existau decât plantele verzi, nisipul galben, marea albastră…

Sosise momentul! Ochiul experimentat al Virginiei a remarcat că nava era plină, gata de plecare, şi că totul funcţiona în parametri normali. Numărătoarea inversă intrase inexorabil în ultimul minut, satelitul de navigaţie indica un culoar liber şi nici măcar nu mai era nevoie (era foarte conştientă de asta) să atingă comenzile manuale.

Nava s-a desprins de sol lin şi fără zgomot, şi astfel ultimul capitol pentru care omenirea muncise pe brânci timp de două sute de ani lua sfârşit. Ceilalţi semeni de-ai lor îi aşteptau pe Lună, pe Marte, printre asteroizi, în constelaţii de aşezări spaţiale. Ultimul grup de pământeni se ridicase de la sol ca să li se alăture. În felul acesta, se încheiau cele trei milioane de ani de stăpânire a oamenilor asupra Pământului, cele zece mii de ani de civilizaţie pământeană şi cele patru secole de industrializare asiduă. Pământul era lăsat din nou să-şi petreacă eonii în sălbăticie şi singurătate de către o umanitate recunoscătoare planetei-mame, din dorinţa de a-i dărui pacea şi odihna meritată. Şi, fără îndoială, el avea să rămână în veci un monument al originii oamenilor.

Ultima navetă străbătea straturile înalte ale atmosferei, iar Pământul se depărta în urma ei, începând să se micşoreze.

Cincisprezece miliarde de oameni, locuitori ai spaţiului, juraseră solemn că nici unul dintre ei nu avea să mai pună piciorul aici, niciodată.

Pământul era liber! În sfârşit, liber!